

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide vagy a főmunkatárs ezimére intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előzetes díja:

Egész évre . . . . . 8 korona
Fél évre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor
fél évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorógyi-utca
1. szám a a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatal
illető előfizetés, hirdete-
mény, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . . . 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Közművelődési érdekeink.

Megyénk a maga sajátos nemzetiségi viszonyainál fogva azon vidékeken, hol a nemzetellenes eszmék termékeny talajra találnak, valóságos melegágya ama törekvéseknek, melyek megvalósulásuk esetén, míg egyrészt a magyar állam egységének felbomlását vonják magok után, másrészt a panszlavizmus szolgálatában állva, hathatós tényezőivé válhatnak egy idegen hatalom és befolyás terjedésének.

Megyénk lakossága zömének hazafisága, a legtisztább forrásból buzogva, minden időben s legkivált nemzeti életünk válságos perceiben hű kifejezője volt a magyar állam-eszmének s az ahhoz való hazafias ragaszkodásnak.

Hogy mégis akadnak megyénkben egyes lelketlen, a pánszláv-törekvéseket egyéni érdekből szolgáló izgatók, kik főleg tótajku népünk szűk értelmi látókörét felhasználva, az elégedetlenség üszkét dobják a nép közé: az oly sajnálatos jelenség, melynek természetes okát részben a magyar nemzetnek tulságig menő lojális gondolkodásában, nem kis mértékben a nemzeties irányu nevelésnek ez időszertit fogyatékoságában, leginkább azonban a nemzeti érület fokozatos erősítése és fejlesztése céljából alakult magyar kultur-egyletek iránt való esekély érdeklődésben látjuk. Az a majdnem közönyösséggel határos lanyha érdeklődés, mely hazánkban különösen a közművelődési egyesületek működése iránt nyilvánul, mely ennél fogva a magyar nemzeti érület és szellem hódító terjedésének egyik igen nagy akadályát képezi, természetes oka a megyénk területén is felszínre került hazafiatlan áramlat aggasztó tört foglálásának. Ez a közöny szüli és bátorítja azokat, kik nem tartják magukat e hazafiainak, hanem mint lelketlen izgatók és népámitók a nemzetiségi kérdések elmérgesítésével az áldatlan harez és viszály magvait hintik a hiszékeny nép közé. Pedig az elvetett magból mihamar felburjánzik a nemzetiségi gyűlölködés, a

széthuzás mérges növénye, mely lassan, de biztosan mérgezi meg nemzeti életünk egészséges talaját. E veszedelmes dudva, e mérges gyom gyökeres kiirtása érdekében itt az idő, hogy mindnyájan, kik e haza gyermekei vagyunk, egyforma lelkesedéssel tömörüljünk hogy ne érlessen bennünket szemrehányás sem ma, sem a jövőben.

A nemzeti érdekeinket veszélyeztető pánszláv törekvések ellensúlyozására alakultak a multban és alakulnak a jelenben is egyesületek, melyek mint a magyaros szellemű műveltség és felvilágosodás elismert tényezői, zajtalan működésükkel kiváló szolgálatot tesznek a magyarosodás szent ügyének s egyuttal a magyar állam egységének megszilárdítására is rendkívül áldásos hatással vannak. Azon egyesületek között, melyek hazafias célok szolgálatában állva, nemzeti missziót teljesítenek, s melyeknek áldozatkészséggel párosult támogatása egyik legkékeszölőbb kifejezője a honfiú erények legnemesbikének, a hazaszeretnek, nem a legutolsó helyet foglalja el az az egyesület, mely hasonló törekvések megvalósítását tűzve ki céljául, megyénkben, nopez évvel ezelőtt megalakult.

Ezen egyesület vezetve és támogatva legjobbjainktól, közel egy évtizedes fennállása óta áldásos tevékenységet fejt ki s különösen a magyarosodás terjesztése terén elért fényes sikereivel a hazafiatlan áramlat továbbterjedésének ellensúlyozására kiválóan alkalmas eszköznek bizonyult. Az egyesület által részint szervezett és fentartott, részint segélyezett magyar nyelvű ovodák s egyéb kultur-intézmények valóságos világító szövétnelkei a magyar érület ápoló ának. — Megérdemli tehát ez az egyesület, hogy hazafias törekvései közepette általános, a célt jobban biztosító érdeklődés kísérje működését.

Tudjuk jól, hogy bármily cél csak rendelkezésre álló eszközök által érhető el. — Ha egyesületünk fokozottabb érdeklődés nyilvánulása mellett birtokába jut azon anyagi eszközöknek, me-

lyek áldásos tevékenységének szélesebb körben leendő kifejtését lehetővé teszik, ugy a sok helyt gyökeret vert s idegen talajból átültetett hazafiatlan eszmék mihamar veszíteni fognak sokakra nézve vonzó és büvös erejükből, s elvégre is mint időszertitlen, a közfelfogással merő ellentétben levő törekvések, képtelen ideák végképen elveszítik a talajt maguk alul. E boldogabb korszak bekövetkezése egyedül tőlünk, a mi hazafias gondolkozásunktól függ. Tegye meg mindenki kötelességét mint polgár, hozzon anyagi áldozatokat akkor, midőn azt a haza szent érdeke megkívánja: s akkor alapos reményünk lehet arra, hogy diadalt aratunk a nemzetellenes törekvések felett.

Midőn a gömörmezei közművelődési egyesület érdekében itt e helyen felszólalunk, tesszük ezt azért, mert meg vagyunk győződve, hogy szavunk élénk visszhangra talál majd a megyei közönség hazafias érületében, s mindazok, kik eddig bármely oknál fogva az egyesület működése iránt nem tanusították az óhajtott érdeklődést, hazafias s áldozatkész kötelességöknek tartandják az egyesület kötelékébe tömegesen belépni. — Mert csakis így, általános érdeklődés mellett remélhetjük ezen egyesület által melegen ápolott magasztos eszmék fényes diadalát: csakis akkor fognak Széchenyi, a nagy hazafi eme szavai: „Magyarország nem volt, hanem lesz“, teljese-
désbe menni.
Jánossy Gyula.

Gömörmezei ünnepre készül: a szabad-
elvűség diadalának ünnepére. A f. hó 14. és 15-én meg-
tartandó megyei közgyűlés alább közölt tárgysorozatának
egyik legfontosabb pontja: az érdemekben öszült, de ifju
szellemű roffi Borbély Lászlónak a főrendiház reformja
tárgyában bejelentett indítványa. Lapunk távol állván a
politikától, e kérdésnek tüzetes taglalásába nem boesát-
kozhatunk. Am ha azt nem mint politikai kérdést, ha-
nem mint társadalmunk újjalakulásának egyik jelentős
momentumát tekintjük: lehetetlen fel nem ismernünk ab-

nászutazások szokott célját: az észrevétlen, esendes boldogságot elérhetette.

Ugyanez áll arról a fiatal párról, mely nemrég Bayreuthból Párisig kerékpáron tett nászutat. Az ut fáradtságot nyilván aligha engedték meg az édes ábrándokba merülést és a leküzdhetetlen eszékzomj kielégítését, pedig a nászutazás talán alig képzelhető ezen ingredienciák nélkül.

Léghajóban ez már inkább lehetséges. Ezért hát Howland Charles H és Anderson Lottie, kik 1890-ben Lovellben (Massachusetts) házasságra léptek, mellőzték a divatba jött kerékpárt, s magában a léghajóban végbement összekötésük után legott egy légi nászutazásra indultak.

Ez volt az első ilyenmű nászutazás, mely Amerikában többé utánzásra nem talált, de igen Európában, hol Thiel léghajós 1892-ben a brüsseli városháza udvaráról kelt fiatal nejevel együtt a légi nászutra és pedig közvetlenül a polgármester által a polgári házasság szer-tartásai szerint eszközölt összekötés után. Az egykoru krónika szelid humorral azt jegyzi fel erről az utról, hogy a polgármester ünnepi beszédében kifejezett azon hű óhajlás, hogy az új pár viharoktól óva legyen, nem teljesült, mert hajóját oly hatalmas vihar érte a légi utban, hogy kénytelen volt a nászutazást megszakítani.

Ez a balsors minden légi nászutazást egyaránt fenyegetvén, a nászutazóknak egyelőre, — a kormányozható léghajó feltalálásáig — meg kell elégedniök a szokásos közlekedési eszközökkel. Jól megjegyzendő azonban, hogy ha esetleg egy tengeri gőzhajón utra kelnek a fiatal házások, gondjuk legyen ezen minőségük szorgos eltitkolására. A matrózok ugyanis azon sajátos babonás hitben élnek, hogy azt a hajót, mely egy nászutazó fiatal házaspárt visz, minden körülmények között tengeri vihar éri, melyből nincs szabadulás. Ezt a babonát a felvilágosodott tengerészek természetesen nevétségesnek tartják, de nemrég bebizonyult, hogy esetleg életveszélyes helyzetbe is döntheti az érdekelteket.

A „Canadian“ gőzessel az „Inman Linie“ egyik gyönyörű hajójával az 1892. évi szeptember 28-án New-Yorktól Liverpool felé egy fiatal angol diplomata kelt utra, bájos ifju nejevel együtt, kivel előtte való nap kelt

T Á R C Z A.

Gyász.

Kiesi kis koporsó,
Mintha böleső volna,
Rózsa koszorúkkal
Köröskörül fonva.

Virágot adjatok
Sokat a kezembe,
Hadd játszam ki magam
Egész életemre . . .

Édes jó anyáskám!
Ne sirass meg engem:
Nem tudom mi fáj úgy,
Jobb lesz elpihenem . . .

Megszabadulását
Nem hiába várta:
Érte jött az angyal,
Két szemét lezárta.

Ne hagyj el, ne bagyj el
Édes kiesi lányom,
Ébredj fel, ébredj fel,
Megöl ez az álom!

Nem való tenéked
Temetőbe menni,
Temetőbe menni,
Örökre pihenni . . .

Kiesi kis koporsó,
Mintha böleső volna . . .
Hinni sem tudom, csak
Nézem a sok rózsát
Koszoruba fonva . . .

Nevezetes nászutazások.

(Tárca, hölgyeink számára.)

Külföldi eredeti után szabadon átdolgozta: **Dr. Kármán Zoltán.**

A nászutazás ma már csaknem általánossá vált szokását a legtöbb ember a közelmultból származónak véli. Nagyapánk, nagyanyánk az ilyesmit közmeggyőződés szerint nem ismerték és a házassággal kezdődő új élet külső jele csak egy többé-kevésbé zajos lakadalom volt, természetesen táncszal egybekötve. Ha ennek a mulatságnak vége volt, rögtön kezdetét vette a munkás élet: a férj hivatását, a nő a házi munkát látta el. Allitólak csak a negyvenes években kapott lábra a nászutazás szokása és pedig angol példák után.

Az angolok ugyanis mind számosabban és sürűbben jöttek át a continensre, s közöttük igen sok új házaspár világosan felismerhető volt. Ezeknek, mint kitűnt, kettős céljuk volt. Első sorban a mézes heteket háborítlanul, a kíváncsi tekintetek és látogatásoktól menten kívánták eltölteni: másodsorban jövendő életükre új és szép impressiók gyűjtése volt a cél, s ez okból leginkább a Rajna vidékét, Svajcrot és Itáliát keresték fel.

A németeknek igen megtetszett az új szokás s mihamar utánózták, mert azt hitték, hogy egy vadonat új divatnak hódolnak vele. Holott náluk már a középkorban divatban volt az u. n. „menyasszonyi ut“, melyet a nagyok és hatalmasok rendszerint fényes kísérettel tettek meg.

A negyvenes évek nászutja többnyire posta-kocsival történt, a mai nászutazások eszköze a vasut. Ez okból az a nászutazás, melyet két évvel ezelőtt egy angol szép fiatal feleségével egy nagy kocsiban tett meg, általános feltűnést keltett. Az utat Calaisban kezdték a lakó szobának berendezett és a vándorló komédiások mozgó házához hasonló kocsiban: beutazták egész Franciaországot, Svajcrot és Olaszországot, s ugyanazon uton tértek vissza.

Az egész több óra terjedő nászutazás alatt az új pár állandóan a kocsiban lakott, mely egy-egy pihenő alkalmával természetesen ezernyi-ezer kíváncsítól volt körül-véve. Ily körülmények közt az ismeretes angol flegma mellett is aligha állhatni jót arról, hogy a fiatal pár a

ban a demokrácia örvendés előnyomulását. Ma, mikor a polgári erények elvégre komoly méltánylásra kezdenek találni, mikor mindinkább tért nyer a meggyőződés, hogy nem a születés előjoga, hanem a becsületos munka kell hogy az egyén mértékét megadja: minden szabadelvű lépés a nemzet intelligenciájának őszinte rokonszenvével találkozhat. S hogy Gömör-megye lakosságának irányadó része egyértelműleg a haladás zászlaja alatt csoportosul, az megyénk hagyományos hazafias szellemének mindenha elő bizonyosságát fogja képezni.

Gömör-Kishont t. e. vármegye megyebizottsága által Rimaszombatban, 1893. évi július hó 14. és 15. napjain tartandó rendes negyedévi közgyűlés

tárgysorozata:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapotáról.
2. A vármegyei közig. bizottságban leköszönés folytán egy megüresedett tagsági helynek választás utján betöltése.
3. Roffi Borbély László biz. tag indítványa a főrendiház reformálása tárgyában.
4. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak tőkeállományából takarékpénztárban elhelyezett tőkebetéteknek értékpapirokba történt elhelyezéséről.
5. Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának átírata a főrendiház reformálása tárgyában.
6. Földm. miniszteri leirat az 1896-ik évben tartandó orsz. ezredéves kiállítás érdekében.
7. Belügyminiszteri rendelet a vármegyei levéltár rendezése tárgyában.
8. Keresk. min. rendelet az agyagipari termékek sorába tartozó építési anyagok méreteinek szabályozása tárgyában.
9. Keresk. min. rendelet a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérő iparok gyakorlása iránt alkotott szabályrendelet tervezet módosítása iránt.
10. Simon Gyula Mosonyvármegye főispánjának elhunytáról szóló gyászjelentés.
11. Trenesén vármegye átírata az 1893. évi IV. t.-cz. 15. és 24. §-ának megváltoztatása tárgyában intézett feliratának támogatása iránt.
12. Szabolcs vármegye átírata a községek rendezése tárgyában intézett feliratának pártolása iránt.
13. Ungvármegye közönségének átírata a néh. párdányi Buttler János gróf emlékének fenntartását célzó mű létesítése tárgyában.
14. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszaki vizsgálata eredményéről.
15. Bizottsági jelentés a községek szervezeti szabályrendeleteinek megvizsgálása érdekében.
16. Egészségügyi biz. jelentése a Helypán felállítani szándékolt gyógytár ügyében.
17. A nemzetközi szamaritanus szövetkezet meghívója a Bécsben folyó évi szeptember hó 8—10. napjain tartandó ülésére.
18. Meghívó a marosvásárhelyi székely iparmúzeum megnyitási ünnepélyére.
19. Ügyészi vélemény a Csiz község tulajdonát képező eszi 56. sz. telekkönyvi 309. hrsz. ingatlan eladása tárgyában.
20. Szolgabírói előterjesztés a nyustyai segédjegyzői állás rendszeresítése tárgyában.
21. Szolgabírói előterjesztés Kocsis Mária ápolási költségei tárgyában.
22. Főszolgabírói jelentés a balogfalai bíróválasztás ellen beadott felfolyamodás tárgyában.
23. Szolgabírói jelentés a hangonyi körjegyzői választás ellen beadott felebbezés tárgyában.
24. Szolgabírói jelentés Hegedüs Bálint kórházi ápolási ügyében.
25. Szolgabírói előterjesztés a községi tűzbiztosítások tárgyában.

egybe. Egyikük sem ismerte a hajósnép említett babonáját, minélfogva a hajó kapitánya előtt egyáltalán nem titkolták, hogy nászuton vannak. Ért napig hallgatott a kapitány a dolgról, miközben gyönyörű időjárás mellett haladt a hajó ezéj felé. Végre azonban egyik hajótisztel közölte, a ki a hírt tovább adta. Rövid idő múlva a hajó egész legénysége tudta, hogy nászutazó házaspár van a hajón, s mindenki a bizton bekövetkezendő szerencsétlenségről beszélt.

Október 3-án tényleg rettenetes vihar támadt, melynek okául természetesen a fiatal házaspárt tartották. A matrózok a vihar növekedtével csakhamar elhatározták, hogy a veszélyes utitársakat feloldozzák a tenger dühének. Szerencsére Smyslen kapitány meg idejében megszökött a kishajókra és a fiatal házaspárt biztonságba helyezte. Ennek következtében valóságos lázadás tört ki, melyet a kapitány csak hű tisztjei fegyveres erejével nyomhatott el. Végre a főzinkosokat fogságra kellett vetni és partraszállásuk a bíróságnak átadni, mely őket szigorú büntetéssel sújtotta.

Hogy a tévhitet a művelten hajósnép gondolkozásából kiirtani lehetetlen, az a szájról-szájra járó ősi hagyományoknak tulajdonítható, melyek azt igazolni látszanak. E tekintetben különösen élénk emlékezetben él a Vacquerie kapitány esete, ki mint régi, tapasztalt hajós gunyt vezetett a hagyományos babonából, s ime szerencsétlen véget ért unokaöccsének nászutazása alkalmával, ki 1843. őszén Hugó Viktor leányát feleségül véve, az ő hajóján indult nászutra. Az esketési szertartás éjféltöréstől a Notre-Dame templomban, s a fiatal házaspár legott az új hajóra szállt Caudebec felé, hogy ott töltsék a mézes heteket Tengerész-társai la Vacqueriet óva intették a vállalkozástól, de ő szemük közé nevetett, s alig pár nap múlva a hajó az utasokkal együtt a hullámok martalékává lett.

Kétségtelen egyébiránt, hogy ha megbízható statisztikai adatokat gyűjtenének e részben, könnyen bizonyítható volna a babona teljes alaptalansága s kitűnnék, hogy az ily esetek csak kivétel számba mennek. Hiszen újabb időből is nem egy emlékezetesebb eset ismeretes, mely a tévhit megzafolására alkalmas, igazolván azt,

26. Jólsva város képviselő-testületének határozata katonai szállásberek utalványozása tárgyában.

27. Szolgabírói jelentés Serke község 1891. évi számadása tárgyában.

28. Szolgabírói jelentés Simonyi község 1891. évi számadása tárgyában.

29. Polzármesteri jelentés Rozsnyó város 1891. évi számadása tárgyában.

30. Székely község kérvénye Kovács Ilona kórházi költségeinek a vármegyei gyógyalapból leendő fedezése iránt.

31. Mariássy Gyula szolgabíró kérvénye 1 havi szabadság engedélyezése iránt.

32. Bornemisza Boldizsár vármegyei bizottsági tag nyilatkozata, ebbel jogainak Sáros megyében való gyakorlása tárgyában.

33. Özv. Csikó Zsuzsanna kérvénye vármegyei hidon lábtörés következtében elhullott lova árának kártalanítása iránt.

34. A vármegyei széképület udvarának kiburkolása és esatornázásáról szerkesztett főmérnöki költségvetés.

35. A vármegyei községek költségvetéseinek és számadásainak jóváhagyása érdekében előterjesztett számviteli jelentések.

36. Több rendbeli, a vármegyei gyógyalapból előterjesztett — vagyontalanság okából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

Ezeket kivül még a közgyűlés határnapjáig beérkező s közgyűlési elintéztet igénylő egyéb ügyek.

Rimaszombat, 1893. évi június hó 30-án.

Kiadta: *Draskovich Gábor*, megyei kiadó.

Történelmi hangverseny.

(Június 28.)

Említést tettünk arról, hogy Káldy Gyula a budapesti magyar zeneiskola igazgató tanára öt művész társával városunkba érkezett, hogy a mi közönségünknek is bemutassa ama régi énekeket, melyekben az ország jelentékenyebb városai a Káldy társulatának jeles interpretálása folytán már csaknem mind részeseültek a közelebb lefolyt hetek alatt. A 17—18. század politikai vonatkozású népdalainálunk is nagy hatást keltenek. A program közrebeszélése után biztosan tudtuk, hogy a Rózsa nagy terme zsúfolásig telve lesz érdeklődő közönséggel, de kétségünk volt az iránt: vajjon a közönségnek tulnyomó része teljes mértékben fogja-e élvezni ezeket a népdalokat, melyeknek keletkezése még arra az időre esik, mikor a zene művészet általában véve bölcsőkorát élte? És kellemesen eszlódtunk: közönségünk kitűnően élvezett s a műsor minden egyes számát lelkesedéssel tapsolta meg.

A fényes erkölcsi sikernek három tényezője volt: egyik ama — laikus előtt — talányszerű daloknak megfűjtése oly hívatott zeneszerző és művész által, mint Káldy Gyula, ki minden dalt költői ihlettel hangszerezte, hangulatot keltő prelüdiókat s megfelelő kíséretet irván az egyes darabokhoz; másik az előadó művészek előkelő állása, méltó hármon s főleg művészi képessége, melynek igazi belső értékét közönségünk a szó teljes értelmében felfogta és méltányolta; harmadik az emlékezet, mely a régi dalok hallatára visszavitte lelkünket egy immár másfél száz év óta letűnt korszak hősi világába, mikor a magyar nemesség elnyomóival szemben, de önmagával is élet-halál harcra volt kivívott.

Körülbelül hatvan évet foglal magába az a korszak, melyet történelmünkben „Kurucz-világ” név alatt ismerünk; chaotikus időszak ez, melyben a török járom lerázása céljából a magyar nemzet egy része az abszolút uralomra törekvő bécsi udvar céljainak előmozdítására vállalkozott, a másik nagyobb rész pedig veszélyesebbnek tartá a német barátságot a töröknél, és így a nemzet ketté szakadt: a higgadtabb vérűekből lettek a labancok, a hevesebb természetűekből a kuruczok. Az a német — ez a török párt. És a két küzdő fél között oly mély ellenszenv tántogott, hogy a barátok is ellenségekké váltak, a rokonok megtagadták egymást Irtották, becsürelték és gunyolták egymást a harc tere, fegyverszünet alatt a társaságban, irodalomban és mindenütt, a

hogy a tenger nemcsak egy rövid ut tartama alatt, hanem állandóan és hosszú utban is kedvezhet a nászutazóknak. Eriől többek közt a következő történet is tanuskodik.

Az 1882-ik évben Sigourney György nőül vevén Henriquez kisasszonyt, egy buffalói tekintélyes polgár leányát, elhatározta, hogy fiatal nevének rongált egészségét a hosszú tengeri nászutazás segélyével kísérel meg helyreállítani. Felszereltetett tehát egy nagyobb hajót és közvetlenül az esküvő után hajóra szállt, előbb azonban barátait és ismerőseit hat évvel későbbre 1888. május 10-ére meghívta Sacramentóban levő pompás palotájába. A horgony felszedése után a hajó bejárta az Óceán egy részét, érintve Angol-, Ir- és Skótszágot, majd Daniát és Havret. Itt az utasok száraza szálltak, s míg a hajó Brindisi felé tartott, addig a házaspár bejárta Európát, s Brindisiben újra hajóra szállt. Innen az egész Földközi tenger beutazásával, s kivált Török- és Görögország érintésével Kis-Ázsiának tartottak, hol partra szállva, s a szentföldet megtekintve Suezben ismét tengerre keltek s India, China és Japán érintésével Dél-Amerikába értek. Még miután maradván idő Angolország újból való meglátogatására, ismét hajón Liverpoolba utaztak, honnan 1888. évi márciusában végre csakugyan hazafelé hajózva épen 1888. május 10-én kötöttek ki Sacramentóban, teljes jó egészségben, megszaporodva négy, az uton született szökefűrtű aprósággal. A reájok várakozó barátok és ismerősök előtt kiszámították, hogy a nászut sok ezer mérföldre terjedt és mintegy 100.000 dollárt (260.000 forint) nyelt el. Kétségtelen tehát, hogy az eddigi nászutazások közt a leghosszabb és legdrágábbnak nevezhető.

Ezzel ellentétben a legrövidebb és legolcsóbb nászutazást szintén amerikaiak tették meg. Springfieldben ugyanis egy fiatal házaspár minden áron hódolni akarván a divatos szokásnak, de a nászutazás költségeivel nem rendelkezvén, a rokonok és jó ismerősök kíséretében az esti vonathoz kihajtatott, s az egyik oldalon vasutra szállt ugyan, de a másik oldalon azonnal kiszállt, s az éj sötétjében észrevétlenül lakására sietett. A zárt és gondosan elfüggönyözött lakásban sokáig észrevétlenül maradhattak velük, s az époly elegáns, mint olesó nászutazás legújabb

hol csak lehetett szóval, tettel ártottak egymásnak, — még a templomban is. Öröm és bánat váltogatták egymást a szerint a mint egyik, vagy másik fél ügye egy pillanatra diadalmaskodott.

E korszak gazdag irodalmi hagyományából egy 24 pontból álló sorozatot mutatott be nekünk mult hó 28-án Káldy Gyula társulatával. Azok, kik tanulmányaik alapján visszaemlékeznek e szövevényes korszak történelmi momentumaira, mintha felelevenedni látták volna lelkük előtt az elmúlt századok küzdelmeit! Menyri rokonszónás van az akkori és mai idők között! A protestánsokat tűzzel, vassal üldözték, Eperjesen vérpádot állítottak számukra s papjaikat gályarabságra hurcolták. Ma nem üldözik tüzzel, vassal, de a „gályarabok éneke”, melyet György Zsófia asszony oly megaló drámai erővel interpretált, élénken emlékeztet a mai kor kulturhárczaira. A Rákóczy nóta, a hajdusok éneke, Rákóczy imádsága, a labanczot és a német viseletet gunyoló kurucz dal, mintha csak a mai idők szelleme által lettek volna megteremtve. Talán ez az oka, hogy annyira felébresztették rokonszenyünket, hogy egyiket-másikat kétszer is szeretnénk volna hallani, mert a mi lelkünk, a mi gondolkodásunk szólalt meg ama dalokban. A tárogató sajtósága méla-bus hangja könyet esalt szemünkbe. A Veres Sándor érezes baritonja megtalálta az utat szívünkhöz, a Csizsér Irén pajzánságából kisugárzó gunyos szatira hangos nevetésre fakasztott, míg a Kuliffay Izabella vibráló ujjai alól felharsanó Rákóczy-induló hatalmas akkordjai a lelkesedés árjával töltötték el keblünket.

Valóban Káldy Gyula nemcsak hálás szerepre vállalkozott, hanem elismerésre méltó hazafias funkciót végzett, midőn kuruczdalával hazai közönségünket megismerteti. A mellett, hogy ismereteinket gyarapítja, megtanít lelkesedni. — A Thököly-Rákóczy névnek magában is megvan még a varázsa, de a történelem betűivel rajzolt alakok a hangverseny folyama alatt mintegy életet nyernek, s míg e dalok hallgatásába merülünk, nemcsak az érznek, hanem a szívnek is van szerepe, túlarad és lelkesedik.

E túlaradó lelkesedéssel eltelve lagyta el közönségünk a „Rózsa” nagy termét, melynek nézőtere, ez alkalomra Badányi Gyula főkapitány találékonyasága folytán, előnyösebben volt berendezve, mint máskor.

Előadás után a művész-társaság a helybeli dalegyesület néhány tagjával együtt vacsorált. Örömmel jegyezzük fel Káldy Gyulának azon nyilatkozatát, hogy egész hangverseny körútjában a kurucz-dalok iránt nagyobb rokonszenvet és lelkesedést sehol sem tapasztalt, mint Rimaszombatban. — Vacsora után egy kis pót-hangversenyben is részeseült a társaság: Veres Sándor elénekelt a Lánya-féle Kossuth-nótát, mely szelleménél fogva nagyon is beillenek a kurucz-dalok sorába. Kár, hogy nem veszik fel a programmba, egyfelől a politikai népdalok fejlődésének végpontjaként, másfelől a Rákóczy és Kossuth-korszak rokontermészetű küzdelmeinek illusztrálás céljából. — Harmadszor azért is, mert Veres Sándornak egyik bravúr-darabja, melylyel óriási hatást képez előidézni. Káldy társaságával másnap Rozsnyóra utazott.

Dr. Veres.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Lapunk mai számával a másodikkal kezdjük meg, felkérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt megújítani, s a kik hátralékban vannak hasonlólag kérjük, hogy hátralékukat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Értesítés. A gömör-megyei ifjuság Tompa-szobor egyesülete folyó hó 11-én délután 4 órakor Rimaszombatban gyűlést tart. Tisztelettel felkérlek a tagokat a pontos megjelenésre, mivel több igen fontos ügy lesz elintézendő. — A gyűlés az egyesült prot. főgymnasium tekintetes igazgatóságának becses engedelmével a gymn. tornacsarnokában tartatik meg. — Az egyesület elnökének megbízásából: Réthy Andor, sz. e. alelnök.

receptje örökre a találékony fiatal pár titka maradt volna, ha a fiatal asszony néhány nap múlva, Éva anyánk bűnetől ösztönözve, az egyik ablak függőnyt épen abban a szerencsétlen pillanatban, mikor egy leánykori barátja a ház előtt elhaladt, meg nem lebbentette volna. A dolog tehát kiviláglott, anélkül, hogy az amerikai pár az új találmányra szabadalmat vett volna.

Amily könnyen utánozható ez a nászutazás, ép oly nehezen lehetne annak a berlini urnak a példáját követni a ki egyszerre két feleséggel kelt nászutra, t. i. jelenlegi és elvált feleségével. A dolognak a magyarázata igen egyszerű és mégis elmés; az elvált feleség ugyanis, kit a férj szegény sorsuk miatt el nem tarthatott, azon feltétel alatt egyezett bele az elválásba és férjének köteendő gazdag házasságába, hogy férje, megfelelő anyagi kárpótlás mellett az új feleséggel együtt — őt is magával vigye a nászutra.

A gazdag nászutazók utjokat többnyire Svájc poétikus tájai felé veszik. Ott egyenesen e célra berendezett szállóhelyek is vannak, melyekből nem hiányzik a legnagyobb elegancia, a legválogatottabb kényelem és nem hiányzik egyetlen szobából sem Amor, a szerelem pajkos istene, természetesen gypszből. A vendéglőkhöz, mint a beavatottak beszélnek, gyönyörű kertek tartoznak, számos esondos illatos lugassal, melyekben csak kettecskén étköznek, és pedig többnyire rózsákkal körített galambhust. Még az étlapok is tele vannak czélzással az utasok állapotára, Amorieves, Vénuspástétom stb. szerepelvén az étlapon. Hogy e szállodák mindig tömve vannak, azt mondanunk sem kell, ámbar a pinczerek, bérslóglák és egyéb kíváncsi idegenek jelenléte a hangulat teljes költőségéből sokat levon.

Azok a bájos elvasónők, a kik még a nászutazás előtt vannak és némi érdeklődéssel kísérték e rövid elmeszést, bizonyára elvárják tőlünk, hogy azt megfelelő epiloggal fejezzük be.

Nos, ez az epilóg nem más, mint egy ajkairól elhangzó — sohaj, melyet elég indiscreték vagyunk ellesni, ám egyszerűs mind elég advariasak is, a sohajnak megfelelő jó kívánságunknak nyíltan kifejezést adni: Boldog nászutazást, — de mielőbb!

Lapunk zártakor vesszük a hírt, hogy főmunkatársunkat S. Szabó József főgymnásiumi tanárt a kis-ujszállási, jelenleg 6 osztályú, de jövőre 8 osztályúvá kiegészítendő gymnásiumhoz rendes tanárrá választották. A távozóban főgymnásiumunk tanári kara egyik legképzettebb, s úgy tanártársai mint tanítványai körében egyaránt legkedveltebb tagját, városunk társadalmá pedig oly alakját veszíti, a ki rokonszenves, szerény egyéniségevel rövid időtöltése óta is városunk, sőt egész megyénk köztiszteletét méltán kiérdemelte. De legnagyobb a mi veszteségünk, kik a mi önzetlen és fáradtságos munkáságunknak legbiztróbb és mégis legszerényebb részésétől leszünk megfosztva, s kiknek oly kiváló szellemi erővel kell a távozóban lemondanunk, a milyennel valóban kevés vidéki lap dicsekedhetik. Kísérjük új állásába legbensőbb jó kívánataink!

Adókvetés. A kereskedők, iparosok, orvosok, ügyvédek, tanárok s egyéb az értelmi osztályhoz tartozó egyének adóját, az u. n. III. osztályú kereseti adót Rimaszombat lakosaira nézve f. hó 6. 7. és 8-ik napjain tárgyalja az illetékes adókvető bizottság a városháza tanácstermében. Tekintettel az adójavaslatoknál eszközölt itt-ott jelentékeny mérvű adófelemelésekre, kinek-kinek jól fel-fogott érdekében áll adója tárgyalásánál megjelenni, minél-fogva az adókvető bizottság tárgyalásaira e helyütt is felhívjuk a városi polgarság figyelmét. Az érdekelték köréből, kik az adójavaslati lajstromokba betekintést nyertek, már is számos jogosult észrevétel hangzik némely aránytalan kivétessel szemben, s azt hisszük, hogy az általános óhajnak adunk kifejezést, ha a működő adókvető bizottság méltányosságát már eleve aposztrofáljuk.

Személyi hírek. Baksa István és Fábry János főgymnásiumunk veterán tanárai e napokban utaztak el a Szegeden tartandó tanári gyűlésre. Felemlítésre méltó, hogy épen most van 40 éve annak, hogy a rimaszombati és oszgyáni gymnásiumok, e két tanárral élükön, egyesültek, s így ez az együttes utazás valóságos jubiláris násztutázás számba megy. — dr. Perjessy Mihály, fehértemplomi kir. törvényszéki bíró, rokonai látogatására ide-érkezett.

Tanár választás. A helybeli polgári leányiskola tanárát: Simkó Endrét, ki lapunknak több éven át szakavatott és tevékeny belmunkatársa volt, az eperjesi ág. ev. tanítóképzede mennyiség-tani és természettani tanszékére rendes tanárrá választották. A mily szívesen üdvözlünk a képzett fiatal tanárt ezen előléptetés számba menő megválasztatásához, ép oly őszinte sajnálattal mondunk le az ékes tolláról, mely lapunkat oly sok jeles közleményvel gazdagította.

Promotio. Dr. Szabó Mihályt, városunk szülöttét f. hó 1-én a budapesti egyetemen orvostudorrá avatták. Gratulálunk!

Eljegyzések. Soltész János földbirtokos f. évi június hó 25-én eljegyezte Zsadányban özv. Pállaghy Jánosné szül. Geréb Cornéliának bájós és művelt leányát: Pállaghy Jolánát. — Hovanez József, Bornemisza István uzapanyiti földbirtokos gazdatisztje, eljegyezte Chalaupek Hermin kisasszonyt Egerből. Őszinte szerencsekívánataink a köteendő frigyekhez!

Necrolog. Dr. Nánásy Ernő, földbirtokos s hevesvármegyei törvényhatósági bizottsági tag folyó hó 4-én Ivánfala pusztán elhunyt. Az élte delén elhalt tevékeny férfi megyénk előkelő társadalmának legrokonszenvesebb alakjai közé tartozott, s mint Sándor Béla volt rimaszécsi járási főszolgabíró veje, megyénk számos családjával közeli rokoni viszonyban állott. Elhunytát özevge és testvére, valamint ezen nagyszámu rokonság és kiterjedt ismerősi és baráti kör, melyben köztiszteletnek és közszeretetének örvendett, mélyen gyászolja. Utolsó kívánságához képest holtteste Dr. Löcherer Tamás kórházi főorvos és Dr. Kármán Aladár Ernő kórházi osztályorvos által eszközöndő, orvosi boncolás alá került. A megrendítő gyászbeszéről a család a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. Nánásy Ernőné szül. Hanvai Sándor Ilona és dr. Nánásy Ödön saját valamint a számos rokon és jó barát nevében szomorodott szívvel jelenti felejtethetlen szeretett férje, testvére s illetve rokon és jóbarát kiskarandó Dr. Nánásy Ernő Hevesvármegyei törvényhatósági bizottsági tagjának hosszas szenvedés után élete 40-ik, s boldog házasságának 17-ik évében a halotti szentségek ajtatos felvétele mellett folyó év és hó 4-én reggeli 1/5 órakor történt gyászos elhunytát. — A boldogultnak hült tetemei f. hó 6-án d. u. 3 órakor Ivánfala-pusztán fognak örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó hó 7-én d. e. 10 órakor Feleden fog az elhunyt lelke üdvéért az egek Urának bemutatattani. Áldás és béke drága poraira! Kelt Ivánfala pusztán, 1893. évi július hó 4-én.“

Kinevezés. Lapunk volt jeles belmunkatársát, Józsa Antal kir. tanfelügyelőségi tollnokot, ki jelenleg a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz van beosztva, a vallás- és közoktatásügyi miniszter f. hó elején segédtanfelügyelővé nevezte ki. A törekvő fiatal hivatalnokot, ki rövid fővárosi működése alatt előjáróinak teljes rokonszenvét megnyerte, méltán éri az előléptetésben nyilvánuló kitüntetés, melyhez szívesen gratulálunk.

Vármegyei hitelszövetkezet. Megyénknek néhány vezérfőre f. hó 2-án szűkebb körű értekezletet tartott a vármegyei hitelszövetkezet alakítása tárgyában. Az értekezleten többek közt részt vettek: Bornemisza László alispán, Szentiványi Árpád országgyűlési képviselő, Sárközy Gyula, Abonyi Pál, Török Gyula, mint értekezleti jegyző, továbbá mint meghívott Graszelli Miklós, földművelésügyi tanár, ki a szövetkezeti ügyvel tanulmányoszerűen hosszabb idő óta foglalkozik. Az értekezleten a megyei hitelszövetkezet szervezése határozattal emeltetett és a szervezési munkálatok minden valószínűség szerint a közel jövőben megkezdhetnek. A megyei törvényhatóság természetesen szintén hozzá fog járulni a szövetkezeti alapítókéinek megteremtéséhez, és pedig az inszegalapból e célra megszavazandó 20.000 frtnyi összeggel. Részünkről a megyei törvényhatóságot szívesen üdvözlünk e minden ízében gyakorlati és üdvös mozgalom terén.

Meghívó. A rimaszombati polgári olvasókör (vasárnap), július hó 9-én délután 3 órakor a „Széchenyi-kertben“ 30 kros belépti-díj mellett jótékonycélu táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Felülfizetések a jótékonycélna köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtaztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július hó 16-án fog megtartatni.

Rimaszombat sajtója. A városunkban öt év óta megjelenő „Gömöri Hírlap“ f. hó 5-én kiadott 27-ik számával megszűnt, illetve — saját szavai szerint — „Italmérők közlönyé“vé átalakult. Mint ilyen, a társadalmi és szépirodalmi tartalom mellőzésével ezentul csakis italmérési és adóügyi dolgokkal fog foglalkozni.

Halálozás. A megyei tanügynek egy lelkes, buzgó munkában megőszült bajnoka dőlt ki az e hó 3-án Dobsinán elhunyt Kubicek Károly, községi iskolai tanítóban. Az általános tisztelettel környezett tanferfiu elhunytáról kártársai a következő gyászjelentést adták ki: „A dobsinai községi és állami iskolák tanstületei mély fájdalommal jelentik szerettet kártársunknak, Kubicek Károly urnak a községi iskola rendes, az állami polgári iskola ének-tanítójának, valamint az ev. egyház énekevezérének, áldásos tanítói működése 42. é életének 61. évében július hó 3-án reggeli 5 órakor rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. — A megboldogult temetése július hó 5-én d. u. két órakor lesz. Áldás emlékére! — Dobsinán, 1893. július hó 3-án. — A községi és állami iskolák tanstületei.“

Egyetemi hallgatók nyári mulatsága. Július 2-án vasárnap volt, a mulatságok obligát napja, melyen minden földi halandónak, kinek útja a város kert felé visz, le kell tennie egy koronát érő adóját, hogy valamelyik egyesület pénzéért néhány fillérral gyarapodjék. A mulatni vágyó ember legfőbb célja maga a mulatság; nem törődik azzal, hogy belépti díja mitéle zsebekbe vándorol, fizet és tánczol, vagy — iszik. Ezuttal azonban egy igenis humánus célra gyűlték össze a fillérek, mert abból szegény gömörmegei egyetemi hallgatók nyernek kamat nélküli utravaltó műveltségre törekvő pályájukon, melyet csak azok méltányolhatnak kellőképpen, a kik valaha részesei voltak ama küzdelmeknek, melyeken a minden anyagi támogatás nélkül szűkölködő ifjaknak át kell vergődniük, míg a kenyeret adó diplomát megszerzik. E küzdelem megkönnyítésére alakult a gömörmegei egyetemi hallgatók segélyező egyesület, melynek itthon időző tagjai alaptökejük gyarapítása céljából vasárnap este-felé pompásan sikerült nyári mulatságot rendeztek. A kör táncz helyiséget a színes lampionok egész seregével díszítették fel s a kellő módon zártkörű helyiségbe oly nagy számu s elegans közönséget sikerült összegyűjteniük, a minőt más alkalmakkor ritkán láthattunk. Az új beálltával a mulatság a „Rözsä“ nagytermében nyert folytatást, melyet a késő esteli órákban rendeztek be. A fesztelenül mulatók közt jelen voltak a város összes szép leányai, kik a heves véru ifjúság pezsgő jó kedve folytán unalomról épen nem panaszkodhattak. — A bevétel meghaladta a 120 frtot — A rendezőséget, melyben a városi és vidéki egyetemi hallgatók részt vettek, elismerés illeti.

Telekönnyv Tornalyán. A tornalyai kir. járásbírósg f. évi október havától kezdve alkalmasint telek-könnyvi hatósággal fog felruházattani. Alkalmas bírósági épület emeltetésére, mely a járásbírósg összes osztályait magában foglalhatja, Hevesy Bertalan földbirtokos vállalkozott, s addig is, míg az új épület elkészül, a telek-könnyvi osztály a járásbírósggal szomszédos épületben helyeztetnek át.

Fontos árlejtések tartanak folyó évi augusztus hó 2-án és 13-án Kassán, a es. és kir. katonai élelmezési raktárnál. Az árlejtések irábeliek; az elsőnek tárgya az Egerben s Miskolcon állomásozó, a másodiknak pedig a Rimaszombatban, Edelényben és Gyöngyösön állomásozó katonaság részére szükséges szöna, szalma, tűzifa és szén szállítása. Az árlejtésekre a miskolczi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelték figyelmét.

Büvészet. Folyó hó 4-én és 5-én a „Három Rözsä“ éttermében egy Carmellini nevű ezermester tartott csekély számu közönség jelenlétében büvészi előadást. A közönséget az ügyes mutatványok, melyek közül néhányak magyarázata is előadott, teljesen kielégítették. A büvész eddigi elődei nagyhangu ígérgetéseit mellözve, dicséretes szerény modorban adta elő mutatványait, melyek közül néhány meglepő ügyességről tanuskodott.

Uj helyi érdekü vsut Gömörben. A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter, — mint bennünket hiteles forrásból értesítenek — Vértess Xaver Ferenc budapesti ügyvédnek, a magy. kir. államvasutak Zólyom-Bréző állomásától Pohorella, Nándorhuta, Vereskő, Telgárt, Pusztamező, a Coburg herezezi fűrészmalom, a dobsinai jégbarlang, Sztraczena, Istváfalva, a hollókői vasbányák, Nagy-Hidács, Feketehegy, Merény, Svedler és Szepes-Remeté irányában a gömniczválygyi vasutnak Gömniczbánya állomásáig, továbbá a most említett vasutvonalból a hollókői vasbányáknál kiágazólag a magy. kir. államvasutak Dobsina állomásáig és végül ugyancsak az első helyen említett vasutvonalból Pusztamezőnél kiágazólag Vernár és Gránicz irányában a es. kir. szab. kassa-oderbergi vasutba beágazva Grániczig vezetendő helyi érdekü vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta. E vasutvonal létesítését velünk együtt bizonyára megyénk egész közönsége melegen öhajtja. Mert ezzel megyénk északi része oly módon vonatnék bele az általános vasut-hálózatba, hogy a megyei vasutak eddigéig csonka vonalai megfelelőleg kiegészülve, megyénk kereskedelmi, ipari s egyéb érdekeinek lehetőleg teljes előmozdítására jelentékenyen alkalmasabbak lennének.

Próbakövezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az állami utak kövezési módszereben célszerű és gyakorlati újítás behozatalát célozza. Arról van szó, hogy a kavicsnak eddigéig szokásos egyszerű szteritése helyett az jelentékeny súlyú vashengerekkel ismételve hengereltessék, hogy ilykép az utak gyorsabban és jobban használhatók legyenek. Az új módszer kipróbálása céljából f. hó 9-én a budapest-zimonyi országuton próbakövezés, illetve próba hengerelés tartatik, melyre az ország összes állami építészeti hivatalai meghívattak. A gömörmegei m. kir. államépítészeti hivatal képviselőjében a próbakövezésen Bodor Armin mérnök lesz jelen, hogy a nyert

tapasztalatok megyénk állami utainál annak idején értékesíthetők legyenek.

A júliusi országos vásár f. hó 12-én és 13-án, vagyis szerdán és csütörtökön tartatik városunkban.

Meghívó. A rimaszécsi önkéntes tűzoltó-egyesület saját pénztára javára, folyó 1893. évi július hó 16-án a „Kis-erdő“-ben nyári mulatságot rendez, délutáni 3 órakor 50 kros belépti díjjal, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: tűzoltói rendgyakorlatok, póznamászás, zsáktutás, fazék ütés, versenytutás, jutalom díjakkal.

A palinka áldozata. Potrecz Miklós szilistyei erdőőr m. hó 28-án a „Mladasovo“ nevű hegy alatti patakban egy élet nélküli hullára akadt. Az esetet nyomban bejelentette a esendőségnek, melynek örjárata kiderítette, hogy a szerencsétlenül járt egyént Maesek Józsefnek hívják és hogy Morvaországból való Bohuszlaviki lakos. Ugyanez alkalommal az is kiderült, hogy nevezett a palinka áldozata, mivel Lpéczon jól beszédve az ördög italból indult utnak, hol aztán illuminált állapotban a patakba fuladt.

Haszonbérlet. Özv. Molnár Viktorné abafalai jól művelt birtokát Cziner Béla borsodmegyei sajoszentpéteri földbirtokos tizenöt évre haszonbérbe vette.

Pörül járt kaszás Kárász Mihály polomi lakos, ki a Daxner Iván tiszolczi lakos szénáját kaszálta, ugyancsak megjárta f. hó 27-én. Nagylelkűségét majdnem életével fizette meg, ugyanis észrevette, hogy az éj leple alatt idegenek akarják az általa petrenezcebe rakott szénát megdézsmálni, mihez képest, az ismeretleneket távozásra szólította fel. Ezek azonban a helyett, hogy engedelmeskedtek volna, baltával feleltek. Az egyik közülök a balta élesebb részével úgy sújtotta hátba Kárászt, hogy az nyomban összeesett. A vizsgálatot megindították, azonban a kiket kérdőre vontak, mindent tagadtak.

Színészi nyugdíjintezet Rimaszombatban. Ezt a barokk-eszmét Bényei István, az országos színészegyesület igazgatója és Kafka László, az egyesület titkára vetették fel, kik e napokban Rimaszombatban időztek a célból, hogy a színészek országos nyugdíjintezetének városunkban alkalmas telket szemeljenek ki. Folyamlatok is a városi tanáshoz a Széchenyi-kert mellett levő „Zöldfa“ vendéglő átengedéseért, de a kérelem teljesíthető nem volt, mert az az épület most tudvalegleg tüzerkaszárnyául, tehát a színészi nyugdíjintézet nemleg ellentétes célra szolgál.

Az ezredéves kiállítás és Gömör megye. Mult hó végén nagy érdeklődés mellett tartotta alakuló ülését az ezredéves kiállítás miskolczi kerületi bizottsága, melynek hatásköre megyénkire is kiterjed, báró Vay Béla főispán elnöke alatt. A miniszteri leiratok szerint megválasztattak: a bizottság elnökévé báró Vay Béla, alelnökeivé: Melezer Gyula, Radvány István és Beretvics Endre, jegyzőivé: dr. Szentpály István és Sugár Ignác, tagjaivá a keresk. és iparkamara iparos, a borsodi és hevesi gazdasági egyesületek választmányi tagjai, továbbá Bornemisza László, Dószeghy György, Hanák Kólos, Heinzelman Alfréd, Kovács Lajos, Kulcsár Károly, Lévy József, Mihálik Dezső, Miklós Gyula, Polereczky Gyula, br. Radvánszky Béla, Schlosser Albert, Teutschl Ferenc, Zalár József és Xifkovich Emil. Hosszu vita után elhatározottak, hogy a bizottság a kiállításon közművelődésit (történelmit), gazdaságit és iparit szervez, melynek elnöke Lévy József, Melezer Gyula és Radvány István tagjai: Hajsós, Lengyel, Losonczy, Oreczy, Soltész, Vay Elemér, Isák, Kovács Lajos, Zalár, Xifkovich Emil, a keresk. és iparkamara, továbbá a gazdasági egyesület tagjai lettek. — Radvány Istvánnak azon indítványa, hogy a szegényebb iparos osztály részére 10000 frt segély kéressék — elfogadtattak. Ezután a végrehajtó bizottság alakított meg, melynek elnökévé br. Vay Béla főispán, tagjai Heves és Gömör megyék főispánjai, Lévy József, Radvány István, Melezer Gyula osztályelnökök, Soltész N. Kálmán polgármester, előadói Szentpály István és Sugár Ignác lettek. Az ülés ezután véget ért.

Világkiállítás Antwerpenben. Antwerpenben az 1894. évben világkiállítás tartatik, melynek osztrák-magyar osztálya megalakult. Ezen körülményre az érdekelték a kereskedelmi és iparkamarák azzal figyelmeztetik, hogy bővebb felvilágosítás és utbaigazítással az osztrák-magyar helyi bizottság (Auvers, Place de Meir 69.) szívesen szolgál.

Minden férfi szereti a tésztát, azért tehát minden háziasszony, a ki igazán jó tésztát vagy süteményt akar készíteni, az csakis az Erzsébeti néni által szerkesztett s mindenki által jelesnek elismert „Tészták könyvét“ szerezzék meg, a melynek utasításai szerint a legízletesebb tésztaemlék készíthetők el. A esinasan kiállított könyv, mely 300 recipét foglal magában, 1 frtért kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára“ kiadóhivatalában Nyiregyháza.

A Fővárosi Lapok most befejezte 30 ik évfolyamának első félévét. Programjához híven, az előkelő irodalmi színvonalon álló dolgozatok rendkívül nagy mennyiségét nyújtotta az olvasónak. Eredeti és fordított novellái a legjelesebb írók tollából eredtek, mintegy visszatükrözve a hazai és külföldi — így francia, olasz, orosz stb. — szépirodalom mai állapotát. Költeményei is kizárólag hívatott lantosoknak a köznapi mértéken felülemelkedő természetéből kerültek ki. Hasznos beszűk voltak a lap élén olvasható első cikkek, melyek társadalmi, bel- és külföldi irodalmi, művészeti és egyéb általános érdekű és jelentőségű mozgalmakkal s jelenségekkel foglalkoztak, mindig szakértelemmel, higgadtan, szellemesen és könnyed modorban. A társadalom minden eseményét felölöl, bő hírvirvátok közt is novellisztikus jellegű rajzok, humoreszkek, eszevessék stb. élénkítették meg nagy mértékben a lapot, melynek általában odairányul a törekvése, hogy a magyar művelt közönségnek a napilap szokásos tartalmán felül igazán friss elmét és kedélyt foglalkoztató és szórakoztató szellemi táplálékot nyújtson. Ha még felsoroljuk a lap hasábjain található bécsi, berlini, párisi, londoni, római stb. nagy érdekességű „leveleket“, a divat-cikkeket s a Fővárosi Lapok Vasárnappja egész szűk tartalmán, némi fogalmat nyerhetni a régi, kiváló tekintélyű s egyetlen szépirodalmi napi közlöny kimagasló értékéről. A Fővárosi Lapok előfizetési ára: 1 hóra 1 frt 40 kr., 1/4 évre 4 frt. Megrendelő cím: Fővárosi Lapok kiadóhivatala Budapest, Ferenciek-tere 3.

Nyári korcsolyázással egybekötött jégünnepélyt rendez a dobsinai jégbarlang igazgatósága I. hó 16-án, melyet a krasznahorkai várba, a rozsnói vasas fürdőbe és a világhírű straczenai völgybe való kirándulás fog követni. Ezen élvezetes ünnepélyre már most felhívjuk meg-
yénk közönségének figyelmét.

Kirándulás tervrajza: Julius 16-án, vasárnap reggel 6 órakor a fővárosiak találkozója a vidéki kirándulókkal a budapesti központi (keleti) pályaudvarban. Indulás 7 órakor a kies Gömörvármegyén végig vezető úton, érkezés Rozsnyóra 12 órakor. Itt ünnepélyes fogadtatás és ebéd után kocsin kirándulás a krasznahorkai várba, az Andrássy grófok ősi fészkebe, (többi közt Jókai, „Lései fehér asszonyából” is ismert szikla-kripta és Serédy Zsófia sója el nem porladó temetékének megtekintése.) Visszatérés Rozsnyóra, hol a vasas fürdőben társas vacsora és utána táncvizsgálat 17-én, hétfőn reggel indulás 7-kor kocsin a világhírű straczenai völgybe, (utközben a Coburg herceg-féle vashámor megtekintése), 11 kor érkezés a dobsinai jégbarlang nagy szállodájához, érkezéskor villásreggeli, 2 órakor a jégbarlang megismerése után kezdődik a jégünnep, ezigényzene és villamos világítás mellett. Visszatérés a nagy vendéglőhöz, 5¹/₂ órakor társas ebéd. A Szepesség felé távozóknak elutazása ebéd után este a nagy reggel Gömörön át indulók táncmulatsága. Ezek indulása visszafele kedden reggel 3 órakor a dobsinai pályaudvarról. Megérkezés Budapestre délután 1 órakor. (Az aggteleki esepkőbarlangot látni akarók a pelsüezi állomáson szállhatnak ki. A kirándulás tervezetén való esetleg változtatást id-jekorán hírlapok útján fogjuk közölni. Részletes felvilágosítással szolgál naponta délelőtt 11-12-ig délután 2-3 óráig Hatvani utca 2. sz. I. emelet 16. sz. alatt, hová a meghívókra vonatkozó megkeresések intézendők. Budapest, 1893. június 20-án. A fényes siker reményében a dobsinai jégbarlang igazgatósága megbízásából Markó Miklós főrendező, a budapesti korcsolyázó egyesület tagja. Részvételi jegy, kik Rozsnyón esatlakoznak 7 ftt. A műversenyt néző közönség részére kényelmes és mérsékelt árú ülőhelyekről gondoskodunk. A jégünnepély programja korcsolya-versenyek, műverseny: I. rész. Előírt gyakorlatok. 1. Ives és hátra kifelé, jobbra és balra, tetszés szerinti helyváltozással. 2. „Dupla hármas” előre kifelé kezdve, jobbra és balra nyolczas alakban. 3. Kigyóvonal” hátra jobb lábon, legalább három kanyarlattal. 4. Ugyanez bal lábon. 5. „Nyolczas” egy lábon előre: jobb lábon külső, belső és bal lábon belső, külső élváltás. 6. Ugyanez jobb lábon belső, külső, bal lábon külső, belső élváltással. Tét 2 ftt. Nyíltverseny. Második rész. Szabad választás szerinti korcsolyázás 10 percznyi maximális időtartammal. Tét 1 ftt. Nyílt verseny. III. rész. Páros tánc-verseny. Jackson Haynes keringő útemre 3 percznyi maximális időtartammal. Hölgy és urból álló párok számára, a korcsolyázó közönségből a főrendezés által felkért 10 tagu (5 nő, 5 férfi), versenybírótság előtt. A versenyre elégséges a trombitászo után jelentkezni a helyszínen. Betét nincs. IV. rész. Korcsolyázás a nagy meredek jéghegyről lefelé, ezután a síkpályán háromszor körül. Körül-belől 600 méter. Holt verseny nincs. Az egyszerre ezelponthoz érők közül a külső oldalon beérkező tekintetik elsőnek. Elérés nem disqualikál.

Nyilvános számadás, az érettségít tett ifjuság által mult hó 24-én tartott táncmulatságról.

Bevétel . . . . . 129 ftt 40 kr.
Kiadás . . . . . 55 ftt 40 kr.
Tiszta jövedelem . . . . . 74 ftt — kr.

Felülfizetők: nagys. Schilling Lajos kormányképi selő ur 5 ftt, Veesy Dezső ur 5 ftt, Müller Lajos ur 5 ftt, Törköly József ur 2 ftt, Schweitzer M. ur 2 ftt, Novak Emilné ő nagysága 2 ftt, Kubinyi Aladár, dr. Szabó Samu, Kovács Kálmán s Gedoon János urak 1 ftt 50—1 ftt 50 krt, Mészáros Kálmánné ő nagysága, Institőrisz Endre és Baksay István urak 1—1 trttal, Szücs Károly, Kovács Antal, Péter Endre, N. N., Okoliesányi Gáspár, Fábry János, Kármán Aladár, Kalla Mihály, Kubinyi Zoltán, Schulhoff Pál, Kubinyi Bertalan, Benkovics Gyula, N. N., ifj. Institőrisz Endre, főt. Mészáros Bálint, Einsidler N. urak 50—50 krt, ifj. Törköly József 30 krt, N. N. 10 krt, az érettségít tett ifjak 8 ftt 10 krt. — Az áldozatkész emberbarátok fogadják hálás köszönetünket! A rendezőség.

Felelős szerkesztő: Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN.
Főmunkatárs. S. SZABÓ JÓZSEF.

Magán-hirdetések.

Egy a keszthelyi gazdasági

tanintézetet végzett okleveles gazda, ki már 20 év óta működik a gyakorlat terén, állást avagy kisebb bérletet keres. — Szives ajánlatok Pál Andráshoz Putnokra intézendők.

Gróf Serényi Béla

putnoki uradalmában a juhászat részbeni apasztása folytán eladóvá tételik:

Ramboulette-Negretti keresztezésű:

279 darab öreg anya.	16 darab 1 éves kos.
149 „ 1 éves.	4 „ bárány kos.
118 „ bárány.	6 „ öreg ürü.
11 „ öreg kos.	3 „ 2 éves ürü.
7 „ 2 éves kos.	120 „ bárány ürü.

Bővebb felvilágosítást ad az uradalmi tisztartóság.

2-3 Gróf Serényi Béla putnoki uradalma.

A gömöri faipar részvénytársaság részvényesei

a Pelsüczön, 1893. évi július hó 20-án délután 3 órakor a társaság helyiségében tartandó

első rendes közgyűlésre

ezzel meghívhatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése s a mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. A tiszta nyereség felosztása iránti határozat, s ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása
4. Közgyűlési elnök, helyettes elnök, s a felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
5. Egyéb netaláni indítványok tárgyalása.

Jegyzet. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a társaság irodájában megtekinthető.

Pelsüczön, 1893. július 4 én.

SZENTIVÁNYI ÁRPÁD,
közgyűlési elnök.

Kivonat az alapszabályokból.

9. §. A közgyűléseken csak azon személyesen vagy meghatalmazottak által megjelent részvényesek bírnak szavazati joggal, kik előmutatóra szóló részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt a közgyűlés előtt felmutatták, s ezekért igazoló jegyeket kaptak. Ezen igazolványok névre szólnak, kitüntetik a letéteményezett részvények, s az ezek után járó szavazatok mennyiségét, s csak a nevezett személyre nézve bírnak érvénnyel. Az így felmutatott s átadott részvények szelvényeikkel csak az illető közgyűlés bevégezte után az igazolványok visszaadása mellett vehetők vissza.

FÁBRY KÁROLY

vegyeskereskedésbe Rozsnyón

egy tanuló vagy gyakornok

felvétetik, megjegyeztetvén, hogy az illetőnek alkalma van ugyanott a német nyelvet is elsajátítani.

Fogfájás,

bármilynemű, még ha a fog odvas vagy romlott is, azonnal megszüntethető a hírneves **indiai kivonat** használata által. Kiváló-
sége folytán egyetlen esaldból sem volna szabad e szernek hiányoznia. Valódi csak palackokban: 35 kr-jával; egyedüli főraktár: **Stech Kálmán-nal Rimaszombatban.**

FLEISCHER és TÁRSA

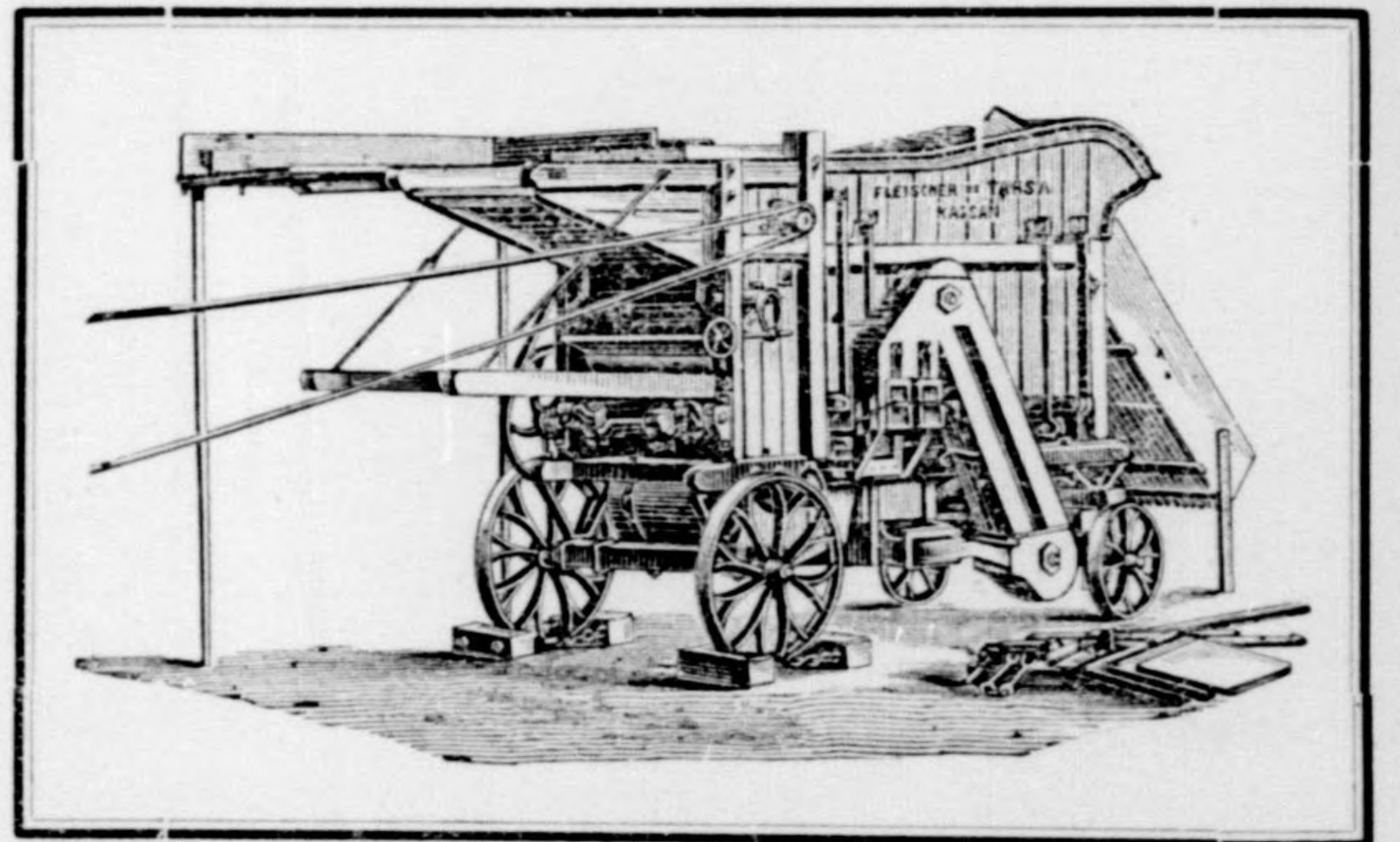
gépgyára és vasöntödéje Kassán, Vám-utca 12. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **közeledő nyári idényre**, nevezélesen:

Cseplőké zületeit könnyű járással járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cseplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy a nélkül.

Backer- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. — Szeszgyárberendezéseket, m. péld. Henzefőzők, kavaro-készülékek, maláta- és burgonya-zuzókat, stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

6-6

A magyar általános köszén bánya részvénytársulat,

Budapest, V., bálvány-utca 8.

ajánlja a t. ez. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak valamint a küszöbön álló

cséplési idényre

a gazdaközönség és cséplőgép-tulajdonosoknak kitűnő minőségű

3-3

akna, koczka- és darabos szenét

centeri, királdi stb. bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva.